

politiken där sådan krävs för att undvika snedvridning av marknaderna och diskriminering: hälso- och konsu-

mentskydd, djurskydds- och epidemilagstiftning, ursprungsskydd och marknadsföringsregler, yttre skydd.

Bryssel den 16 januari 1997.

Regionkommitténs

ordförande

Pasqual MARAGALL i MIRA

Yttrande från Regionkommittén om "En politik för landsbygdsutvecklingen"

(97/C 116/06)

BAKGRUND

- Beslutet av den 18 september 1996 att, i enlighet med artikel 198c, fjärde stycket i EG-fördraget, utarbeta ett yttrande om "En politik för landsbygdsutvecklingen" och att utse utskott 2 "Fysisk planering, jordbruk, jakt, fiskeri, skogsbruk, havsmiljö och bergsområden" till ansvarigt utskott.
- Utkastet till yttrande (CdR 389/96 rev.) som antogs av utskott 2 den 5 december 1996. Föredragande var W.T. van Gelder.

Regionkommittén antog följande yttrande vid sin 16:e plenarsession den 15.-16. januari 1997 (sammanträdet den 16 januari).

1. Inledning

1.1. De allvarliga problemen inom landsbygdsområdena i Europeiska unionens medlemsstater måste uppmärksammas. Livskraften inom dessa områden, som omfattar ca 80 % av den totala ytan och där ca 25 % av den totala befolkningen bor, hotas av den ekonomiska utvecklingen, inte minst av den strukturomvandling som pågår inom jordbrukssektorn. Inkomsterna i områden med en svag infrastruktur står under stort tryck, befolkningstätheten avtar och det verkar knappt möjligt att upprätthålla tillräcklig försörjning. Det rör sig om en starkt nedåtgående spiral. Det är absolut nödvändigt att landsbygdsutvecklingen får en betydande plats i den europeiska politiken och att man utarbetar en strategi eller till och med startar en kampanj.

I deklARATIONEN från Cork, som antogs vid konferensen i november 1996, fastställdes att en varaktig landsbygdsutveckling måste placeras högst upp på Europeiska unionens dagordning och bli en grundprincip för samtliga landsbygdspolitiska åtgärder inom den närmaste framtiden och efter en utvidgning. Därmed åsyftas en princip som skall få vända flykten från landsbygden,

bekämpa fattigdomen, främja sysselsättningen och jämställdheten, utgöra en reaktion på de allt större önskemålen om kvalitet, folkhälsa, säkerhet, personlig utveckling och fritidsaktiviteter samt öka välbudet på landsbygden. Kravet på att bibehålla och förbättra landsbygdsmiljöns kvalitet måste integreras på gemenskapspolitikens alla områden som påverkar landsbygdsutvecklingen. De offentliga utgifterna, investeringarna för infrastruktur och tillhandahållandet av tjänster i undervisning, sjukvård och kommunikation måste fördelas mer rättvist mellan landsbygden och städerna. En allt större del av de tillgängliga resurserna bör användas för att främja landsbygdsutvecklingen och säkerställa att målsättningarna på miljöområdet förverkligas.

1.2. En ansvarsfull utveckling av landsbygden är utan tvivel av betydelse för Europeiska unionens huvudmålsättningar, den socio-ekonomiska sammanhållningen inom Europeiska unionens område, som bland annat artikel 130a i Maastrichtfördraget hänvisar till. Det är därför av avgörande betydelse att man koncentrerar de medel som står till förfogande till de områden där det största behovet finns.

1.3. Det är centralt att man ser landsbygdsområdenas egenvärde och inte bara ser dem som områden som släpar efter (de stora) stadsområdena.

1.4. För en god förståelse är det, med tanke på den stora mångfalden, viktigt med en entydig definition av landsbygdsområden som till exempel innehåller kriteriet invånarantal per km².

1.5. Landsbygdsområdenas status bestäms genom en sammanställning av egenskaper, oftast gäller det bristen på ett antal egenskaper som finns i storstadsområdena, varigenom en "negativ definition" ligger nära till hands. Man måste dock förhindra att en "negativ definition" också leder till en negativ status. Landsbygdsområdena har positiva värden som kan vara avgörande för framtiden. Dessa positiva värden har inom ett antal områden redan lyckats hejda den negativa spiralen och — tack vare ett integrerat synsätt — satt igång en positiv utveckling baserad på diversifieringen av de socio-ekonomiska verksamheterna, där små och medelstora företag ger ett markant bidrag.

Regionkommittén kan acceptera definitionen av "landsbygdsområden" som fastställs i Europarådets europeiska stadga för landsbygdsområden.

Denna definition lyder på följande sätt:

"Med termen landsbygdsområde avses ett inlandsområde eller ett lantligt beläget kustområde, som inbegriper mindre städer eller byar, som till största delen används för:

- Lantbruk, skogsbruk, vattenbruk och fiskeri.
- Landsbygdsbefolkningens ekonomiska och kulturella verksamhet (industri, tjänster, osv.).
- Rekreativitet som ej äger rum i städer samt områden för fritidsaktiviteter (eller naturreservat).
- Andra målsättningar, såsom bosättning."

Landsbygdens olika delar, som grundar sig på jordbruk eller annan verksamhet, formar en helhet som bör åtskiljas från stadsområdena, vilka kännetecknas av en hög befolkningstäthet och av horisontella och vertikala strukturer.

Dessutom skall dessa problem för landsbygdsutvecklingen inte betraktas som ett resultat av en motsättning mellan landsbygdsområden och stadsområden. Tvärtom härrör de från allmänna planeringsproblem i regioner där det finns både landsbygdsområden och stadsområden.

Denna definition grundar sig på kvalitativa egenskaper och täcker in den mångfald som är typisk för landsbygdsområdena.

1.6. Vid en vidare utveckling av politiken för landsbygdsutveckling bör man utarbeta en typologi för landsbygdsområdena, inte som en akademisk övning utan som ett hjälpmedel i utvecklingen av politiska instrument.

2. Den ekonomiska grunden

2.1. Problemen i landsbygdsområdena beror bland annat på den nuvarande ekonomiska situationen i världen. För en god konkurrensposition krävs hög produktionsnivå, konstant nyskapande och goda relationer mellan pris och kvalitet. Dessa förutsättningar uppfylls bäst vid en koncentration av ekonomiska aktiviteter i områden med hög befolkningstäthet. I sådana områden finns en stor och varierad arbetsmarknad, en rad olika skol- och utbildningssystem och ett dynamiskt socio-kulturellt klimat där värdefulla kontakter, samarbetsformer och innovationer kan uppkomma. På landsbygden är befolkningstätheten låg och den saknar det breda utbud som främjar den ekonomiska utvecklingen. Landsbygdens relativa eftersläpning kan till viss del minskas genom att även i de landsbygdsområden som kommer i fråga utveckla ett nätverk av stadscentra, till viss del genom att man väljer ekonomiska verksamheter, där säkert också höginnovativa företag ingår, som är mindre beroende av de yttre förhållanden som förekommer i storstadsområdena. Det kommer dock alltid att vara fråga om olika ekonomiska villkor. Landsbygdsproblematiken får dock inte begränsas till den socio-ekonomiska aspekten. Landsbygdens livskraft och attraktionskraft, och i nära samband därmed de ekonomiska möjligheterna, är beroende av ett områdes totala kvaliteter, till vilka också hör att den egna karaktären bevaras.

3. Förutsättningar för att landsbygdsområdena skall utvecklas

3.1. Inom storstadsområden ges hög prioritet åt att skapa bästa möjliga villkor för den ekonomiska utvecklingen och sysselsättningen. Vid landsbygdsutvecklingen eftersträvas emellertid också andra förutsättningar som i sig står över varje diskussion men som mycket väl kan få inflytande på möjligheterna till ekonomisk utveckling. Landsbygden bör inte bara garantera tillräckliga inkomster och tillgångar för sin egen befolkning. Den bör samtidigt sörja för landskapets kvalitet, och för att det kulturhistoriska arvet och den sociala strukturen skall vårdas, ge tillfredsställande möjligheter till rekreation och turism samt återställa eller bevara ekologiska värden och en tillräcklig inhemsk

produktion av matvaror, energi, råvaror och inte minst rent vatten. Landsbygdsområdena vill framför allt bevara eller återskapa samt erbjuda landsbygdsvärden som genom storskalig urbanisering och industrialisering gått förlorade i storstadsområdena. Landsbygdspolitiken är följaktligen inte en politik som enbart omfattar avlägset belägna regioner. Kommissionären med ansvar för jordbruk och landsbygds utveckling påpekade i Cork att "landsbygdspolitiken skall omfatta alla landsbygdsområden". Med tanke på landsbygds yta, andel av befolkningen och de många värden på nationell och internationell nivå som måste förverkligas på landsbygden bör landsbygdsutvecklingen vara ett centralt politiskt tema. Den psykologiska klyftan mellan stads- och landsbygdsbefolkningen måste överbryggas. Landsbygden erbjuder i princip en kvalitetsmässigt högtstående levnadsmiljö där man kan finna trevliga miljöer för boende och arbete inom ett stort antal sektorer. Goda förbindelser och tekniska innovationer, såsom telematik, främjar dessa möjligheter. Man kan nå en ny jämvikt mellan värderingarna i stadsområden och i icke-stadsområden.

En del av kraven som ställs för landsbygdsutvecklingen kan direkt omsättas i produktion och tjänster med ett klart ekonomiskt värde och en direkt översättning i konkreta möjligheter för inkomster på landsbygden. I synnerhet med hjälp av särskilda investeringar kan den ekonomiska balansen återupprättas och hjälpa områdena att utvecklas med egen kraft.

En annan del gäller dock kollektiva värden, som att bevara landsbygden, kulturen och ekologin, vilket fortfarande inte alls eller bara i liten utsträckning kan översättas i ekonomisk avkastning. Man eftersträvar dock också värden som kan begränsa den strikt ekonomiska utvecklingen på landsbygden. Så är till exempel storskaliga industriområden icke önskvärda ur landsbygdsynpunkt. Inom landsbygdspolitiken bör det därför vidtas åtgärder för en strukturell finansiering av alla målsättningar som är av betydelse för hela befolkningen, även befolkningen i storstadsområdena som har intresse av landsbygds och friluftsområdenas utveckling.

4. Ett likadant problem men olika lösningar

4.1. Problemen på landsbygden inom alla europeiska länder visar stor överensstämmelse när det gäller orsaker och verkningar. Det är dock inte rätt att anta att ett identiskt åtgärds paket kan erbjuda en lösning till de växande problemen inom de olika områdena. För att åtgärderna skall kunna bli så effektiva som möjligt måste det finnas utrymme för en långtgående regional diversifiering inom ramen för den nationella och internationella politiken. Ett starkt regionalt inflytande på utformningen av politiken i den egna regionen och ett starkt engagemang från grunden i form av ett angreppssätt som går nerifrån och upp är därför nödvändigt.

I enlighet med slutdeklarationen från konferensen i Cork den 9 november 1996 måste en landsbygds politik ta hänsyn till de olika regionala förutsättningarna och beakta subsidiaritetsprincipen. Politiken skall i största möjliga utsträckning decentraliseras och grunda sig på principen om partnerskap och samarbete mellan alla berörda nivåer.

5. Landsbygds egna kvaliteter

5.1. Varje landsbygdsområde har starka och svaga sidor samt egna möjligheter till utveckling. Det är inte rätt att utgå ifrån att chanserna för jordbruksproduktion, möjligheterna till rekreation och turism och bevarandet av kulturhistoriska och ekologiska värden är lika för alla landsbygdsområden i Europa. Faktorer som jordmån, avståndet till storstadsområden, den historiska utvecklingen, det egna socio-kulturella klimatet och landskapet har stort inflytande på möjligheterna. Varje landsbygdsregion har en egen profil, och det är denna profil som måste ligga till grund för hur man planlägger utvecklingen av ett område. EU:s strukturpolitik som syftar till att stärka landsbygds konkurrensförmåga måste möjliggöra åtgärder till förmån för jordbruket, men också för övrigt näringsliv, hantverks- och tjänstesektorn, ut- och fortbildning, rekreation och turism, bevarande av kultur och ekologi. I samband med detta bör EU endast dra upp riktlinjer och ge regionerna tillräckligt handlingsutrymme. Sektoriell politik på europeisk eller nationell nivå kan inte ge en adekvat lösning utan att integrera åtgärderna på regional nivå. Att endast stimulera jordbruket i egenskap av en viktig territoriell och ekonomisk drivkraft räcker inte längre. I särskilda situationer är det inte oräntbart att ett områdes kvalitet och därmed också dess livskraft, inklusive en bättre ekonomisk grund, kan främjas bättre genom att man genomför omställningar inom vissa jordbruksverksamheter som t.ex. naturvård och förvaltning av lantligt belägna områden (inom ramen för utvecklingen av ett miljöinriktat samarbete). I ett sådant perspektiv bör det därför också i princip finnas regler för att inom ramen för en utvecklingsplan företa en total omstrukturering av viss verksamhet på ett socialt ansvarsfullt sätt.

5.2. Landsbygdsområdenas framtid beror på deras samlade kvaliteter. Landsbygden har ett eget värde som inte endast är kompletterande utan erbjuder en kompensation för de värden som har gått förlorade i industrialiserade storstadsområden. Landsbygdsutvecklingen måste skydda, förstärka och, där det är nödvändigt, återupprätta dessa värden. Landsbygdsutvecklingen måste därför nå längre och omfatta mer än stimulering av jordbrukssektorn. Den enda vettiga utgångspunkten är en balanserad samverkan mellan lantbruksverksamhet, natur och landskap samt friluftaktiviteter, som ett miljöinriktat samarbete som även kommer ekonomin till godo. Naturbevarande jordbruk är ett exempel

på detta. Aktuell statistik visar att jordbrukssektorn representerar 25 % av landsbygdsekonomin i de flesta landsbygdsområden och att ca 60 % av dem som är verksamma inom jordbruket också har inkomster från någon annan verksamhet. Man kan medge att flera områden inom Europa överensstämmer med denna bild och att lantbruket naturligtvis förblir en av de viktigaste ekonomiska aktiviteterna på landsbygden trots det minskade antalet personer som är direkt sysselsatta inom jordbruket. Landsbygdens totala kvalitet är därför av avgörande betydelse. Det är ett områdes samlade kvaliteter som kan erbjuda möjligheter till en bred och mångfacetterad ekonomi, vare sig det gäller lantbruk, hantverkssektorn, små och medelstora industriföretag, rekreation och turism, eller möjligheten att locka invånare, eller att utgöra en källa till ekologiska värden.

RAMMODELLSSKISS FÖR LANDSBYGDSOMRÅDENAS REGIONALA UTVECKLING

6. Utgångsläget

6.1. En integrerad utvecklingsmodell för en region bör utgå från regionens specifika profil, som särskilt måste beskriva de egenskaper som är viktiga för kvaliteten, eller i varje fall möjligheterna att vidta kvalitetshöjande åtgärder. Karaktären och potentialen hos till exempel skogsområden, landsbygdsområden i anslutning till storstäder, bergsområden och kuststräckor är för olika för att kunna behandlas efter samma modell.

Allt för ofta utgår man från en beskrivning med negativa indikatorer (låg befolkningstäthet, hög medelålder, låg genomsnittsinkomst, hög arbetslöshet), som i hög grad ger en onödigt negativ bild när det gäller regionens potential att tjäna som bostadsområde eller locka till sig företag och sällan leder till effektiva lösningar. Landsbygdsområden har helt klart positiva eller potentiellt positiva egenskaper i förhållande till starkt urbaniserade och industrialiserade områden, såsom den sociala strukturen, lugnet och utrymmet samt attraktiva boendemiljöer. Dessa egenskaper kan utgöra grunden för en utveckling i landsbygdsområden där en marknadsanpassad ekonomi kan växa sig stark. En regional utvecklingsmodell bör först och främst undersöka vilka möjligheter som finns.

6.2. Följande bör beaktas:

- Inventering och klassificering av jordbruks- och skogsbruksarealen.
- Inventering av det kulturhistoriska arvet.
- Beskrivning av det sociala och kulturella klimatet, samt de traditioner som har lett till eller kan leda till uppkomsten av regionala produkter.
- Klimatologiska faktorer.
- Relationen (och avståndet) till storstadsområden.

- Inventering av landskapsvärden.
- Inventering naturområden.
- Förekomst av råvaror, bl.a. rent vatten.
- Områden för utvecklingsändamål.
- Befolkningssammansättning.
- Utveckling av sysselsättningen.
- Förekomsten av eller möjligheter för små industrier och hantverksverksamhet.
- Beskrivning av bebyggelsens kännetecken och utvecklingsnivå.

Det kommer dessutom att utvecklas instrument som är avsedda att möjliggöra en analys och klassificering av zoner med särskilda förutsättningar inom de områden som definieras som landsbygd.

7. Innehållet i en regional utvecklingsplan

7.1. En regional utvecklingsplan bör som tidigare nämnts framför allt grunda sig på en analys av regionens starka sidor. Alla landsbygdsområden har en specifik profil som bygger på förekomsten av vissa jordmånstyper, regionala kännetecken och ekologiskt värdefulla områden, för regionen typiska bosättningsstrukturer, samt på förekomsten eller avsaknaden av ett kulturhistoriskt arv och, sist men inte minst, avståndet till storstäderna. Dessa bestående egenskaper gör det möjligt att fastställa utvecklingspotentialen, och då måste stereotypa fördomar försvinna. Jordbrukssektorn förknippas i allmänhet med en småskalig, varierad, intensiv odling med ett högt mervärde i närheten av stora befolkningscentra, medan den storskaliga produktionen snarare står att finna i mer avlägsna områden. Med dagens lagrings- och transportmöjligheter är de traditionella faktorer som ligger till grund för detta synsätt inte längre normgivande.

7.2. En stor tillgång till kvalitativ jordbruksmark måste inte nödvändigtvis innebära att man skall sträva efter att bedriva jordbruksverksamhet i större skala. Erfarenheten visar att just en inflyttning av människor med en dynamisk inställning verkar vitaliserande på omgivningen. Utflyttningen av människor från landsbygden, med fokus på den mänskliga aspekten, uppmärksammas regelbundet. Men för landsbygdsområdenas utveckling bör inflyttningen, som i dag oftast låter vänta på sig, uppmärksammas i lika stor utsträckning. Därtill bör man även notera att en undersökning från lantbruksuniversitetet i Wageningen (Nederländerna) har samlat anmärkningsvärda uppgifter om vad man kallade "landsbygdskvinnans dolda styrka". I denna undersökning drogs följande slutsatser: "De områden där kvinnan faktiskt lyckas utöva ett verkligt inflytande

på verksamhetens utveckling är i praktiken mer inriktade på mindre specialiserad verksamhet eller omfattar fler verksamhetsgrenar. De är samtidigt de något mindre storskaliga projekten osv." och "När det gäller detta tycks kvinnan på landsbygden vara en viktig drivkraft för vad man nu kallar landsbygdsförnyelse." Landsbygdsområdenas förtjänster tycks också innebära möjligheter till bostadsområden. Det är redan allmänt känt att äldre människor som flyttar från storstäder för att bosätta sig på landet bidrar till konsumtionen på platsen. På flera håll har man dessutom goda erfarenheter av "nya gårdar" eller en kombination av bostadsbyggande och förvärv av flera hektar mark, vars kostnader kan täckas av bostadsbyggandet. Det är mycket viktigt att ett landsbygdsområdes olika egenskaper består av en mängd utvecklingsmöjligheter, både inom jordbruket och på många andra områden, i synnerhet inom området små tillverknings- och tjänsteföretag. För att förverkliga dessa möjligheter måste man investera rätt. I framtiden kan det vara mödan värt att göra en sammanställning av de olika egenskaper som kännetecknar landsbygden, av de möjligheter till kvalitetsförbättringar som i princip kan härledas ur dessa egenskaper samt av de politiska åtgärder och styrinstrument som kan leda till att möjligheterna blir till verklighet. De erfarenheter man har i flera landsbygdsområden i Europa erbjuder tillräcklig insikt för att kunna upprätta en översikt, som exempelvis kan komma till användning när man utarbetar utvecklingsplaner. Det skulle kunna vara en uppgift för Europeiska unionen att göra en inventering bland erfarenheterna och göra dem kända i större kretsar.

Denna specifika regionala profil bör ligga till grund för en utvecklingsplan som gör det möjligt att integrera sektorspolitiken i en anpassad form.

7.3. Man bör lägga större tonvikt vid en regions egenskaper än vid normgivning och lagstiftning i den nationella eller internationella politiken. Styrinstrument bör därför, med en korrekt områdesanalys som grund, vara ömsesidigt utbytbara.

8. Målsättning

8.1. Den regionala utvecklingsmodellen kan utarbetas på grundval av en beskrivning av utgångsläget i form av en regional strategi som syftar till att få stopp på den ekonomiska, regionala, ekologiska samt sociala och kulturella tillbakagången. I stället bör dessa värden i möjligaste mån förstärkas, för att på så sätt förbättra livskvaliteten. I många fall kommer det att krävas en ändring av den politiska kursen och beslutsprocessen.

9. Politisk kursändring

9.1. Landsbygdsutveckling syftar till att främja eller, om nödvändigt, återupprätta en regions alla förtjänster när det gäller den egna befolkningens livskvalitet och behovet av att tillhandahålla varor och tjänster (bl.a. regionala, kulturhistoriska och ekonomiska värden samt rekreationsmöjligheter) på nationell och europeisk nivå. För att kunna erbjuda de avsedda fördelarna i regionen krävs en integrerad, territoriellt avgränsad planering i fråga om villkor och bestämmelser för den ekonomiska utvecklingen, särskilt jordbruk, skogsbruk, fiskeri, små och medelstora industri-, hantverks- och tjänsteföretag, regionalpolitik, miljö och naturvård, infrastruktur, bestämmelser för utbildning och vård av det kulturhistoriska arvet. Härvidlag skall medborgarna med sina erfarenheter och förhoppningar göras delaktiga från början. En planering som fastställs utan medborgarnas deltagande och som bara är inriktad på att nå vissa fastställda slutmål är inte effektiv.

9.2. Det innebär alltid en risk att använda en sektorsinriktad metod, eftersom åtgärder som är positiva för en sektor kan få negativa konsekvenser för andra sektorer. Det är därför möjligt att nå en ömsesidig förstärkt effekt med hjälp av en integrerad territoriellt inriktad politisk utveckling.

10. Ändring av politisk styremetod

10.1. Landsbygdsutvecklingen bör som tidigare nämnts inte äga rum på sektoriell utan på territoriell grund. De viktigaste bestämmelserna för politiken och politikens genomförande bör därför gälla de regionala och lokala myndigheternas befogenheter. Ur regional synvinkel bör man knyta kontakter med nationella och eventuellt överstatliga politiska organ för att integrera regionalpolitiken i ramarna på dessa övre nivåer och för att erhålla finansiellt utvecklingsstöd. Det är absolut nödvändigt att politiken stäms av på nationell och europeisk nivå, dels för att man på nationell och europeisk nivå måste kunna föra en effektiv politik på viktiga områden, dels för att frånvaron av en dylik diskussion på central nivå skulle kunna innebära att det uppstår en motverkande konkurrens mellan regionerna. Det finns plats för regional variation även inom de nationella och europeiska ramarna.

10.2. Den nationella och överstatliga politiken är ofta indelad i sektorer. På regional nivå skall de olika delarna av denna övergripande ram, bl.a. subventioner och fondmedel, kunna sammanfogas till en regionalpolitik med en helhetssyn.

10.3. På regional nivå måste man även utveckla kontakter med den lokala nivån, med olika grupperingar och organisationer, för att de olika villkoren skall uppfyllas och politiken genomföras. En tillräckligt bred

kontaktyta med tillräckligt stöd är alltid absolut nödvändig om utvecklingsmodellen skall vara hållbar och genomförbar. Att utvecklingen kommer inifrån är ett absolut krav för ett varaktigt resultat. De politiska organen har rollen som regissör och kan således inte samtidigt spela samtliga roller. Detta gäller också den finansiella frågan. Varje utvecklingsprocess kräver sina egna, speciella investeringar för en sund, ekonomisk grund.

10.4. Styrmodellen för en områdesinriktad utveckling kan beskrivas som en timglasmodell. Ur mångfalden av nationella och överstatliga politiska åtgärder samt mångfalden av politiska styrinstrument, som skapats med anledning av dessa åtgärder, kan man göra ansvarsfulla och välgrundade val för den regionala utvecklingsplanen. Med den regionala utvecklingsplanen som grund kan därefter ett brett spektrum av aktiviteter och åtgärder vidtas i hela regionen.

10.5. Så länge det (ännu) inte är fråga om integrerade fonder på europeisk eller/och nationell nivå för utvecklingen av landsbygdsområden bör det också när medel ställs till förfogande vara fråga om en timglasmodell med stark integration på regional nivå. Det är värt att fundera över om denna integration av medel kan äga rum på en högre nivå.

11. De viktigaste rekommendationerna är:

11.1. Landsbygdsområdena skall inte enbart tillgodose de egna invånarnas behov utan det allmänna intresset och därmed även bevara eller skapa vissa värden (landskap, kultur och natur) inom ramen för den nationella och europeiska politiken, som (ännu) inte betraktas i ekonomiska termer (exempelvis värdet av att bevara kulturlandskapet). Det är i detta sammanhang viktigt att skapa inkomstalternativ och inkomstkombinationer inom jordbruket, så att kulturlandskapet förblir levande.

11.2. Landsbygdsområdena i Europa har jämförbara problem, men varje område måste finna sin egen lösning, beroende på de egenskaper som kännetecknar respektive

område. Politiken bör inriktas på samtliga landsbygdsområden. På regional nivå bör politiken och åtgärderna integreras, så att man kan välja mellan de möjligheter som den europeiska och nationella politiken erbjuder. Förutom en särskild politik för landsbygdsutvecklingen är det minst lika viktigt att man på regional nivå fastställer en korrekt kombination av den sektoriella politiken på europeisk och nationell nivå och att denna tillämpas på ett korrekt sätt. En integration på regional nivå innebär också större möjligheter för att alla parter i ett område skall omfattas av utvecklingspolitiken. Ett nerifrån och upp-synsätt är väsentligt för ett positivt resultat. Regionernas egenansvar måste stärkas i linje med subsidiaritetsprincipen, så att stödinsatserna kommer närmare medborgarna och uppfattas som effektivare och öppnare. En landsbygdspolitik måste behandla flera sektorer och omfatta landsbygden i dess helhet. Ett landsbygdsprogram bör utarbetas för var och en av regionerna. En varaktig och integrerad landsbygdsutveckling blir bara effektiv om en enskild fond inrättas för landsbygden. Gemenskapens stöd bör koncentreras till särskilt behövande områden.

11.3. Den europeiska och nationella politiken leder ofta till kortsiktiga bestämmelser eller till och med engångsbestämmelser i varje sektor, varigenom målsättningarna stimuleras i de berörda sektorerna eller leder till reaktioner på den utveckling som har ägt rum. För att en varaktig, integrerad utvecklingsprocess skall komma till stånd är det nödvändigt att utvecklingspolitiken präglas av att alla tillgängliga resurser för en utveckling på alla plan stabiliseras under en längre period. Punktinsatser går knappast att hantera i en integrerad utvecklingsmodell och leder sällan till strukturella förbättringar.

11.4. När det gäller anslutningen av de länder som i dag strävar efter att bli medlemmar i EU, bör man till att börja med försöka tillämpa den gemensamma europeiska politiken i dessa länder, särskilt i de regioner där en integrerad utvecklingsplan har utarbetats. Den omfattande problematik som kännetecknar dessa länders anslutning till EU kan därmed anta mer hanterbara och effektiva proportioner än inom ramen för en allmän europeisk politik för olika sektorer.

Bryssel den 16 januari 1997.

Regionkommitténs

ordförande

Pasqual MARAGALL i MIRA